

**Dėl Lietuvos krepšinio federacijos
varžybų ir kitų renginių organizavimo
saugumo taisyklių patvirtinimo
2009 m. kovo 17 d.**

Lietuvos krepšinio federacijos Vykdomojo komiteto 2009 m. kovo 17 d. sprendimas Nr. 01-10.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymo VI skyriaus 42 str. 3 p., Lietuvos krepšinio federacijos vykdomasis komitetas **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Lietuvos krepšinio federacijos varžybų ir kitų renginių organizavimo saugumo taisykles (pridedama).

*Patvirtinta Lietuvos krepšinio federacijos
Vykdomojo komiteto
2009 m. kovo 17 d. sprendimu Nr. 01-10.*

**LIETUVOS KREPŠINIO FEDERACIJOS
VARŽYBŲ IR KITŲ RENGINIŲ ORGANIZAVIMO SAUGUMO TAISYKLĖS**

I. Bendrosios nuostatos

1. Šios taisyklės parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Kūno kultūros ir sporto įstatymo VI skyriaus 42 str. 3 p. Jos nustato komercinių ir nekomercinių renginių, nereglamentuojamų Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo (sportinių varžybų, koncertų, švenčių, teatralizuotų renginių, meninių ir reklaminių akcijų, pramogų ir atrakcionų parkų ir kitų viešų tokio pobūdžio renginių tam skirtose vietose), organizavimo Lietuvoje tvarką bei organizatorių atsakomybę.

II. Sąvokos

2. **Dopingas** – sportininko organizmo fizinę ir psichinę veiklą skatinantys arba slopinantys, pavojų jo sveikatai keliantys preparatai ir metodai, vartojami pajėgumui laikinai padidinti ir sudarantys sąlygas nesąžiningai varžytis. Dopingo ir jo metodų sąrašą nustato tarptautinės antidopingo organizacijos.
3. **Kūno kultūros arba sporto specialistas** – sporto krypties aukštąjį išsilavinimą arba kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą turintis asmuo.
4. **Kūno kultūros, sporto, krepšinio klubas** – teisės aktų nustatyta tvarka įsteigta, juridinio asmens teises turinti, organizacija ir Lietuvos Respublikos įsteigti Europos Sąjungos valstybėje narėje ir kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigusios įmonės filialai arba švietimo ir mokslo įstaigos padalinys, vienijantis kurios nors vienos arba kelių šakų sportininkus, sportuotojus, rėmėjus, plėtojantis sporto šaką ar kelias sporto šakas, ugdantis sportininkus ar komandas, siekiantis gerų sporto rezultatų, plėtojantis sveikos gyvensenos idėjas, turinti, atributiką, tradicijas; gali turėti savo sporto bazę.

5. **Kūno kultūros, sporto, krepšinio organizacija** – teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtas juridinis asmuo ir Lietuvos Respublikos įsteigti Europos Sąjungos narėje ir kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusios įmonės filialai arba švietimo ir mokslo įstaigos padalinys, vienijantis kurios nors vienos arba kelių šakų sportininkus, sportuotojus, sportininkus profesionalus ir jiems padedančius specialistus, taip pat rėmėjų bendrija, plėtojanti kūno kultūrą, sportą (sporto šaką), rengianti varžybas, sporto seminarus, konferencijas ir kitus renginius.
6. **Krepšininukų ugdymo centras** – sporto mokymo įstaiga, sporto centras, specializuota vienos ar kelių sporto šakų įstaiga, kuri gali vykdyti neformalųjį vaikų bei suaugusiųjų švietimą, rengia tam tikros kvalifikacijos sportininkus ir sportuotojus, taip pat atlieka kitas steigėjų jiems priskirtas funkcijas.
7. **Lietuvos krepšinio federacija (LKF)** – nevyriausybinė sporto organizacija, kuri rūpinasi krepšinio sporto šakos plėtra Lietuvos Respublikoje arba veikla, susijusia su krepšinio sportu. Lietuvos krepšinio federacija veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, kitais įstatymais ir poįstatymiais aktais, Tarptautinės krepšinio federacijos (toliau – FIBA) ir jos Europos zonos federacijos (toliau – FIBA-Europe) įstatais, bendraisiais nuostatais ir nutarimais, šiais įstatais ir turi Asociacijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatytą veikimo, iniciatyvos bei sprendimų priėmimo laisvę. LKF pripažįsta Olimpinę chartiją ir vykdo jos reikalavimus.
8. **Rungtynių komanda-šeimininkė** – komanda, kuri varžybų programoje (tvarkaraštyje) yra įrašyta pirmąją.
9. **Sportininkas (krepšinininkas)** – žmogus, sistemingai besitreniruojantis, dalyvaujantis sporto varžybose, siekiantis kuo geresnių sporto rezultatų, nuosekliai didinantis savo sportinį meistriškumą.
10. **Sportininkas (krepšinininkas) profesionalas** – sportininkas, už rengimąsi varžyboms ir dalyvavimą jose gaunantis atlygį iš sporto organizacijos, su kuria jis yra sudaręs sportinės veiklos sutartį.
11. **Sporto bazė** – statinys, skirtas vienos ar įvairių sporto šakų pratyboms ir varžyboms rengti, sportininkų reabilitacijai, sporto specialistų kvalifikacijai kelti.
12. **Sporto (krepšinio) pratybos** – savarankiška sportininko arba bendra sportininkų ir trenerio veikla, planingas treniravimasis.
13. **Sporto (krepšinio) stovykla** – tikslingas trumpalaikis sportininkų arba komandos rengimas(is) varžyboms sporto bazėje.
14. **Sporto (krepšinio) renginys** – kūno kultūros, sporto propagavimo, žmonių ugdymo, jų gebėjimų rodymo priemonė: sporto rungtynės, varžybos, sporto (krepšinio) stovykla, žaidynės, šventė, konferencija, konkursas, vakaras, paroda, susitikimas.
15. **Sporto (krepšinio) varžybos** – dviejų ar daugiau sportininkų, komandų, sporto klubų varžymasis pagal iš anksto paskelbtus nuostatus, laikantis Tarptautinės krepšinio federacijos (FIBA) nustatytų krepšinio taisyklių, turint tikslą nustatyti nugalėtojus, prizininkus.
16. **Tarptautinis krepšinio renginys** – krepšinio sporto renginys, kuriame dalyvauja įvairių šalių krepšinio sporto šakos atstovai.

17. **Varžybų nuostatai** – varžybų organizatoriaus parengtas ir patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomas varžybų tikslas ir uždaviniai, vykdymo vieta, laikas, programa, sistema, reikalavimai varžybų dalyviams ir komandoms, nugalėtojų nustatymo būdai ir kita.
18. **Žiūrovai** – asmuo, stebintis sporto renginį. Žiūrovai turi laikytis nustatytų saugumo reikalavimų.

III. Varžybų ir kitų renginių organizavimas bei organizatoriai

19. LKF varžybų ir kitų renginių organizatoriais, nustatytomis sąlygomis ir tvarka, gali būti:
 - 19.1. organizacijos – Lietuvos krepšinio federacijos narės;
 - 19.2. įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos kitos organizacijos;
 - 19.3. kiti Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys.
20. Lietuvos krepšinio/sporto organizacijos, klubai, krepšinininkų ugdymo centrai gali organizuoti įvairius renginius: krepšinio varžybas, krepšinio rungtynes, krepšinio pratybas (treniruotes), krepšinio sporto stovyklas, tarptautines varžybas ir rungtynes, seminarus, konferencijas ir kt.
21. LKF varžybų ir kitų renginių organizavimo bei organizatorių veikla grindžiama šiais principais:
 - 21.1. žiūrovų ir krepšinio sporto renginių dalyvių saugumo – vengti incidentų aikštelėse ir už jų ribų, skatinti smurto mažinimą tarp žiūrovų; skatinti tinkamą sporto sirgalių klubų veiklos organizavimą ir jų narių gerą elgesį;
 - 21.2. kilnaus elgesio – moralinės savybės, apibūdinančios taurių motyvų padiktuotus žmonių poelgius, labai vertintinus sportinėse kovose;
 - 21.3. nešališkumo – užtikrinti, kad rezultatai nebūtų iš anksto aiškūs, ir išlaikyti konkurencinę pusiausvyrą tarp varžybose dalyvaujančių sportininkų ir komandų;
 - 21.4. tęstinumo – krepšinio sporto organizacijos sudaro tinkamas sąlygas talentingiems sportui asmenims nepertraukiamai užsiimti sporto veikla.

IV. LKF varžybų ir kitų renginių laikas

22. LKF varžybos ir kiti renginiai gali vykti nuo 8 iki 23 val. (vaikams ir nepilnamečiams skirti renginiai – iki 22 val.).
23. Renginių laikas gali būti pratęstas tik gavus atitinkamų valstybinių institucijų leidimus.

V. Renginių vieta

24. LKF varžybos ir kiti renginiai gali būti vykdomi sporto bazėse, specialiose, tam skirtose vietose (konferencijų salės, salės ir kt.) ir atvirose teritorijose, suderinus naudojimosi jomis sąlygas su bazių ar teritorijų valdytojais arba nuomotojais.
25. Sporto įrangą ar statinius, neatitinkančius saugumo, sanitarijos, higienos, priešgaisrinių ir kitų reikalavimų, draudžiama naudoti sporto pratyboms, varžyboms ir kitiems renginiams.
26. Už žalą, padarytą krepšinio sporto pratybų ar varžybų dalyviams, krepšinio sporto mėgėjams ar žiūrovams tokių pratybų ar varžybų metu dėl sporto įrangos ar statinių, neatitinkančių saugumo, sanitarijos, higienos, priešgaisrinių ir kitų reikalavimų, naudojimo, įstatymų nustatyta tvarka atsako sporto statinių savininkas ar teisėtas valdytojas.

27. LKF varžybos ir kiti renginiai turi būti vykdomi tik tose sporto bazėse, specialiose, tam skirtose vietose (konferencijų salėse, salėse ir kt.) ir atvirose teritorijose, kuriose galima užtikrinti žmonių saugumą:
 - 27.1. Tamsiu paros metu apšviestose prieš renginį ir po jo atvirose vietose ar teritorijose (renginio metu – jei reikia).
 - 27.2. Potencialiai pavojingus arba sunkiai prognozuojamus renginius – vietose, kurias įmanoma tinkamai apriboti bei kontroliuoti.

VI. Reikalavimai LKF varžybų ir kitų renginių organizatoriams

28. Lietuvos krepšinio federacija gali pavesti nacionalinio, regioninio ir vietinio lygos krepšinio varžybų organizavimą ir vykdymą kitoms krepšinio sporto organizacijoms, atitinkančioms Kūno kultūros ir sporto departamento nustatytus kriterijus ir Tarptautinės krepšinio federacijos nustatytus reikalavimus.
29. Visų lygių krepšinio varžybos ar renginiai vykdomi pagal varžybų nuostatus. Varžybų nuostatai gali būti parengiami konkrečioms varžyboms arba visam čempionatui.
30. Varžybų ar renginio nuostatus rengia ir už jų vykdymą atsako varžybų ar renginio organizatoriai.
31. Krepšinio varžybų ar renginių organizatoriai atsako už krepšininkų, sporto specialistų, krepšinio mėgėjų ir žiūrovų saugumą krepšinio varžybų ar renginio metu.
32. Per varžybas ar renginį krepšinio mėgėjams ir žiūrovams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su varžybų ar renginio saugumo reikalavimais. Jeigu krepšinio sporto mėgėjai nesilaiko nustatytų varžybų ar renginio saugumo reikalavimų ir viešosios tvarkos taisyklių, organizatoriai už žiūrovo patirtą ir (ar) kitiems sukeltą žalą neatsako.
33. LKF varžybų ir kitų renginių organizatoriai turi užtikrinti žmonių bei varžybose ar renginyje naudojamo turto saugumą:
 - 33.1. savo ar saugos tarnybų pajėgomis palaikyti viešąją tvarką ir prižiūrėti varžybų ar renginio teritoriją, sporto bazę, kad į ją nebūtų įnešti ginklai, pirotechninės priemonės ir kiti daiktai, kuriais gali būti sužaloti žmonės, bei psichotropinės medžiagos ir alkoholis, arba padėti policijai tai padaryti;
 - 33.2. rengiant sudėtingus ar potencialiai pavojingus renginius – suderinti su policija saugumo užtikrinimo planą, numatantį būdus ir priemones bei suderintus organizatorių ir policijos veiksmus;
 - 33.3. komerciniams mokamiems renginiams – visais atvejais sudaryti sutartis su saugos tarnybomis arba policija dėl viešosios tvarkos palaikymo ir renginio saugumo užtikrinimo;
 - 33.4. Atsakomybė už incidentus, susijusius su žiūrovų elgesiu, prevencinių apsaugos priemonių nebuvimą ar jų nepanaudojimą tenka varžybų ar renginio organizatoriui (rungtynių komandai šeimininkei), kuriam, pagal atskirų lygų čempionatų vykdymo nuostatus arba Lietuvos krepšinio federacijos Drausminės komisijos sprendimu, taikomos drausminės sankcijos.
 - 33.5. LKF varžybų ir kitų renginių metu draudžiama:

- į sporto bazę, varžybų ar renginio vietą įleisti nuo alkoholio, narkotikų ar psichotropinių medžiagų apsvaigusius asmenis bei asmenis, turinčius alkoholinių gėrimų, ginklų ar daiktų, kurie gali būti naudojami kaip ginklai;
- sporto bazėse, varžybų ar renginio vietose prekiauti gėrimais ne plastikinėje ar popierinėje taroje;
- į sporto bazės, arenos tribūnas ar krepšinio aikštės prieigas įsinešti gėrimus skardinėje ar stiklinėje taroje;
- mėtyti į krepšinio aikštę įvairius daiktus, kurie negali sužaloti, tačiau trukdo rungtynių dalyviams;
- mėtyti į krepšinio aikštę įvairius kietus daiktus, kurie gali fiziškai sužaloti ir trukdyti rungtynių dalyviams;
- naudoti agresyvius veiksmus, grasinimus, įžeidinėjimus ar smurtą žaidėjų, trenerių, komandų atstovų, sekretoriato darbuotojų, kitų žiūrovų ir bet kokių kitų asmenų atžvilgiu;
- krepšinio varžybų ar rungtynių, renginių metu ar iš karto po jų sporto bazėje, varžybų ar renginio vietoje deginti įvairius daiktus, naudoti pirotechniką, petardas ar fejerverkus;
- iškabinti krepšinio varžybų ar rungtynių, renginių vietoje įžeidžiančias, rasistines, tiesiogiai ar netiesiogiai provokuojančias smurtą iškasas, plakatus, atvaizdus, simbolius, tekstus ir pan.

34. LKF varžybų ir kitų renginių organizatoriai turi palaikyti švarą ir tvarką:

- 34.1. nedideliems renginiams ar varžyboms – įsipareigoti palaikyti švarą ir tvarką, sutvarkyti renginio/varžybų vietą jam pasibaigus, jeigu sutartyse dėl bazių ar teritorijų naudojimosi sąlygų su bazių ar teritorijų valdytojais arba nuomotojais nėra numatyta kitaip;
- 34.2. dideliems renginiams ar varžyboms – sudaryti sutartis dėl švaros palaikymo ir teritorijos sutvarkymo su specialiomis, tokia veikla užsiimančiomis įmonėmis, jeigu sutartyse dėl bazių ar teritorijų naudojimosi sąlygų su bazių ar teritorijų valdytojais arba nuomotojais nėra numatyta kitaip;
- 34.3. ilgesnių kaip 2 val. ir renginių su lauko prekyba vietas aprūpinti reikalingu pagal numatomą dalyvių ar žiūrovų skaičių kiekiu lauko tualetų (ne mažiau kaip 1 tualetas 500 žmonių);
- 34.4. užtikrinti, kad renginiuose ar varžybose, kurie skirti vaikams ir jaunimui iki 18 metų, nebūtų prekiaujama alkoholiniais gėrimais bei alumi ir jie nebūtų vartojami;
- 34.5. renginių metu neviršyti garso lygio, būtino įgarsinti renginio teritoriją ar vietą.

35. LKF varžybų ir kitų renginių organizatoriai turi turėti reikiamus leidimus renginyje ar varžybose numatomai veiklai:

- 35.1. planuojant laikinus statinius (scenas, standus, palapines, įrenginius ar kitus statinius) – parengti jų išdėstymo renginio ar varžybų vietoje schemą bei suderinti ją su atitinkama priešgaisrinės apsaugos tarnyba;
- 35.2. jeigu prekybą renginio metu leista organizatoriams prašant – užtikrinti, kad prekiaujantys turėtų reikiamus leidimus;
- 35.3. veiklai ar darbams, kuriems būtini specialūs leidimai ar licencijos (pvz.: atrakcionai, fejerverkai, scenų konstrukcijų montavimas, darbas su elektrine įranga ir pan.), turėti reikiamus atitinkamų institucijų leidimus arba licencijas tai veiklai;
- 35.4. laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų, šių taisyklių, nustatytų viešosios tvarkos, kelių eismo, priešgaisrinės apsaugos, darbo saugos ir kitų taisyklių, gerbti visuomenės priimtas moralės vertybes, vykdyti valdžios atstovų bei policijos pareigūnų reikalavimus.

VII. Reikalavimai krepšinio varžybų dalyvių sveikatos saugai ir mediciniam aptarnavimui

36. Asmenys, lankantys bet kokios formos krepšinio sporto pratybas, dalyvaujantys krepšinio varžybose, privalo reguliariai tikrintis sveikatą. Sveikatos tikrinimo periodiškumą ir tvarką nustato Kūno kultūros ir sporto departamentas kartu su Sveikatos apsaugos ministerija bei kiekvienos krepšinio/sporto organizacijos vidaus tvarkos taisyklės.
37. LKF varžybų ir renginių organizatoriai, krepšinio pratybų organizatoriai privalo neleisti dalyvauti pratybose ir/ar varžybose asmenims, kurie nustatytu laiku nepasitikrino sveikatos ir nepateikė nustatytos formos pažymos. Krepšinio/sporto organizacijos (klubai, lygos), krepšinininkų ugdymo centrai (klubai, mokyklos) yra tiesiogiai atsakingi už krepšinininkų sveikatos patikrinimo kontrolę.
38. Sporto bazėje, varžybų ar renginio vykdymo vietoje turi būti medicinos kabinetas, turintis visas reikalingas medicininės priemones ir įrangą, būtiną pirmajai pagalbai suteikti.
39. Visų LKF varžybų ir renginių metu sporto bazėje, varžybų ir renginių vykdymo vietoje privalo būti aptarnaujantis medicinos personalas, kuris galėtų suteikti pirmąją pagalbą.

VIII. Draudimas vartoti dopingą

40. Krepšinininkai privalo laikytis sąžiningos kovos principo.
41. Krepšinininkams draudžiama vartoti, o gydytojams, sporto specialistams ir kitiems asmenims – skirti, skatinti ir versti vartoti dopingą ar taikyti jo metodus, uždraustus Pasaulinės antidopingo agentūros ir tarptautinių sporto organizacijų.
42. Asmenims, vartojusiems, skatinusiems, vertusiems vartoti dopingą ar taikyti jo metodus, taikomos tarptautinių ir Lietuvos sporto organizacijų numatytos sankcijos.
43. Bet kokių draudžiamą medžiagų (dopingo preparatų) pateikimas į krepšinininko organizmą yra paties krepšinininko atsakomybė.
44. Atsakomybė už siūlymą, skatinimą ar vertimą vartoti dopingo preparatus arba dopingo metodus tenka ir kitiems asmenims – komandų gydytojams, masažuotojams ir kitam aptarnaujančiam personalui.
45. Dopingo kontrolė Lietuvoje vykdoma vadovaujantis tarptautiniais dokumentais, kuriuos Lietuvos Respublika yra ratifikavusi ar kitaip prie jų prisijungusi, taip pat tarptautinių organizacijų nustatytais testavimo standartais.
46. Dopingo ir jo metodų kontrolę Lietuvoje vykdo Kūno kultūros ir sporto departamentas arba jo įgaliota institucija.
47. Dopingo kontrolė gali būti atliekama visiems krepšinininkams bet kuriuo metu. Dopingo kontrolės procedūra atliekama iš anksto įspėjus arba be išankstinio įspėjimo.
48. Drausminės sankcijas dėl dopingo preparatų arba dopingo metodų vartojimo ir dopingo kontrolės procedūrų pažeidimų skiria Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA).
49. Kasmet atnaujinamų draudžiamųjų medžiagų (dopingo preparatų) sąrašas pateikiamas Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) tinklalapyje: www.wada-ama.org.

IX. Baigiamosios nuostatos

50. Organizatoriai atsako už renginio ar varžybų turinį ir kokybę, už dalyvių ir žiūrovų saugumą, taip pat už renginio ar varžybų ir pasiruošimo renginiui ar varžyboms metu naudojamo turto apsaugą.

Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas

Vladas Garastas